

ANGAJAREA COMUNITĂȚII ÎN SPRIJINUL EDUCAȚIEI CONTABILE DE CALITATE
PRIN IMPLICAREA ELEVILOR ÎN ACTIVITĂȚI PRACTICE

CZU: 657:377.36(478)

IOVU-CARAUȘ Marina¹, BOȘCANEANU Nadejda²^{1,2}Colegiul Național de Comerț al ASEME-mails: ¹iovumarina@yahoo.com; ²boscaneanunadejda@gmail.com

Summary: *The diversification and deepening of the practical activities carried out within the school-community partnerships facilitates the development of entrepreneurial and professional competences for students, which allow for constructive feedback in favor of participative, flexible and open education. The efficiency and usefulness of the activities carried out are transposed into professional skills and abilities acquired in order to be practiced in the practical environment by confronting and solving the socio-economic realities.*

Capitalizing on accountancy education by involvement in practical activities strengthens the variable component of education and enables the learner to reproduce real decision-making situations specific to the job of an accountant.

Cuvinte cheie: educație contabilă, comunitate, activități practice, activități complementare, competențe profesionale, inserția socioprofesională, profesiunea contabilă, specialist.

JEL Classifications: A22

Introducere.

Educația reprezintă o prioritate națională în Republica Moldova, fiind reperul de bază în transmiterea și crearea de noi valori, în dezvoltarea capitalului uman și atitudinii civice, în promovarea integrării social-economice. Astfel se creează premise pentru dezvoltarea umană durabilă și edificarea unei comunități viabile și competitive. Schimbarea accentelor în educație, conform politicilor educaționale, are loc în favoarea calității procesului educațional și a competențelor pe care tinerii le obțin în procesul educațional. Succesul individului depinde de capacitatea sa de adaptare la schimbările și învățarea continuă, iar sistemul educațional trebuie să ofere un mediu adecvat pentru dezvoltarea acestor capacități.

Educația de calitate înglobează un complex de principii și practici ce traversează întregul mediu educațional, în totalitatea componentelor sale, orientat spre obținerea de rezultate superioare, raportate la standarde și spre satisfacerea nevoilor și așteptărilor beneficiarilor educației. Calitatea unei școli derivă din eficiența relației școală – familie – comunitate.

Oferta educațională este asigurată de calitatea educației, fiind direct proporțională cu rezultatele procesului didactic. Parcurgând cercul calității, putem identifica măsurile de îmbunătățire care conduc la dezvoltare individuală și organizațională, facilitând legătura în acțiunile cadrelor didactice cu standarde, indicatori, documente care reprezintă repere de analiză și evaluare.

Calitatea unui sistem de învățământ este influențată atât de factori externi școlii, cât și de factori care țin exclusiv de școală. Dacă asupra factorilor exteriori școlii capacitatea acestora de a-i modifica în favoarea succesului educațional al elevilor este scăzută, în ceea ce privește cea de-a doua categorie de factori, intervenția școlii poate fi maximă. Creșterea nivelului de pregătire al corpului didactic, modernizarea bazei tehnico-materiale a instituțiilor de învățământ, organizarea de programe educaționale extracurriculare sau/și de sprijin educațional, implicarea comunității în activitățile școlii sunt doar câteva dintre mijloacele prin care școala poate interveni în favoarea îmbunătățirii calității educației și care s-au dovedit în timp a avea efecte pozitive semnificative.

Politica școlară reprezintă reperul de pornire a unei educații competitive. Ea este determinată de caracterul sustenabil al acțiunilor întreprinse, fără a epuiza resursele disponibile și fără a compromite

strategiile educaționale economice. În scopul dezvoltării și menținerii relațiilor intersistemice este necesară existența unei colaborări armonioase dintre instituțiile de învățământ, piața muncii și organele statale.

Formarea profesională nu trebuie să țină cont de sfidările spațiului social, perturbările politice sau direcțiile “cetății educative”, ci trebuie să fie orientată spre redistribuirea învățământului, adaptarea și autoreglarea sistemului educațional și accentuarea valorilor instrumentale ale educației. Acestea urmează a fi reconvertite în surse educative explicite, care să modeleze și să formeze specialistul de mâine, să permită extensia procesului de pregătire profesională, astfel să dimensioneze nevoile și capacitățile personale, încât el însuși să inducă influențe educative directe și vizibile. Scopul realizării acțiunilor propuse constă în facilitarea comunicării și colaborării dintre elevi, cadre didactice, părinți și alți membri ai comunității în vederea soluționării problemelor de interes comun: modernizarea educației; armonizarea ofertei educaționale cu cerințele elevilor și ale societății; creșterea gradului de implicare a comunității în viața școlii etc.

Consecvența învățării, participării în cadrul activităților curriculare și extracurriculare generează rezultatele unui învățământ de calitate, asigurând inserția socioprofesională a specialiștilor. Proiectarea, diversificarea și aprofundarea activităților didactice și extracurriculare, realizate în cadrul parteneriatelor școală-comunitate, facilitează dezvoltarea la elevi a competențelor antreprenoriale, profesionale ceea ce permite realizarea unui feed-back constructiv, implicarea în proiecte, efectuarea stagiilor de practică. Aceste acțiuni vor urmări atragerea comunităților în viața școlii, sensibilizarea publicului larg în favoarea unei educații participative, flexibile și deschise. Activitățile în cauză se vor baza pe valorificarea oportunităților oferite de mediul economic și structuri locale.

Gradul de implicare a elevilor în activitățile organizate în cadrul CNC necesită crearea unei atractivități prin diversificarea, prin inovații, prin cercetare practică, rațională, astfel încât participantul actului educațional să poată cuantifica mărimea efectelor obținute în raport cu efortul depus. Eficiența și utilitatea rezultatelor dobândite se transpun în abilitățile și competențele profesionale exersate în mediul practic prin confruntarea și soluționarea realităților socio-economice. Imperativele specialistului de mâine presupune experiență, care depășește cadrul realității, prin clădirea convingerilor proprii, a atitudinilor, deprinderilor reflectate și fixate în principii, ca în cele din urmă să servească temei pentru formarea de raționamente corecte și a unei gândiri juste. Astfel spus, putem conchide că elevul are nevoie de abilități coerente și inteligibile, pe care experiențele vieții le poate clădi treptat în el, parcurgând traseul de la abstract la conduită și numai apoi la rațiune. În scopul formării competențelor profesionale la elevi, profesorul modern trebuie să dea dovadă de răbdare, meticulozitate, atenție la detalii, astfel dezvoltând pasiunea pentru cifre, adaptabilitate, dorința de perfecționare și învățare continuă.

Profesiunea contabilă necesită o conectare continuă și responsabilă la normele juridice în domeniu. Un bun contabil va da dovadă de o capacitate dezvoltată de concentrare, de organizare a diferitor activități curente, de a efectua operațiuni repetitive, de rutină, demonstrând posibilitatea de a opera uneori chiar în condiții de presiune și cu un volum mare de informații. Deși activitatea de bază pare a fi una statică, de birou, de multe ori contabilii trebuie să dea dovadă și de excelente capacități de comunicare cu clienții sau persoanele din managementul superior, de fiecare dată când este necesară explicarea corespunzătoare a operațiunilor contabile efectuate, care pentru ne-specialiști pot părea complicate.

Odată cu dezvoltarea impetuoasă a tehnologiilor, pregătirea viitorilor specialiști devine tot mai gravată din perspectiva cristalizării domeniului contabil. Comparativ cu alte profesii economice, domeniul contabil este unul cu cerințe multiple, având un caracter practic deosebit de accentuat prin corectitudine, obiectivitate, capacitatea de a respecta confidențialitatea informațiilor, dorința de a fi mereu informat cu ultimele noutăți în domeniu, de a-și actualiza cunoștințele, posibilitatea de a utiliza în mod corespunzător documentele contabile și modalitatea de completare a acestora.

“Școala angajată în viitor” trebuie să implice elevii în activități practice, într-un cadru organizat, încă de pe băncile clasei, devenind o necesitate în mediul competițional din prezent. Pentru a forma un bun contabil, cadrul didactic urmează să organizeze activități în cadrul cărora elevii vor fi implicați

în înregistrarea operațiunilor economice în contabilitatea unei entități, utilizând resursele informaționale din domeniul financiar-contabil. Astfel vor dezvolta abilitatea de a prelucra corect informațiile în vederea întocmirii de situații financiar-contabile sau fiscale, capacitatea de a determina și interpreta indicatorii economico-financiar și de a sintetiza informațiile.

Relația dintre profesori și elevi constituie o preocupare permanentă pentru cadrele didactice, deoarece determină în mod direct eficiența învățării. Una dintre dilemele ce preocupă profesorii se referă la a avea la îndemână activități prin care să reușească să stimuleze interesul pentru învățare. Ei constată că elevii sunt plictisiți de rutina activităților de la clasă și au nevoie de ceva nou.

Activitățile extracurriculare, în viziunea elevilor, sunt activitățile utile, apreciate cu o accesibilitate sporită, care au un impact deosebit în sfera dezvoltării, pe mai multe paliere, privite sub aspectul stimulativ al învățării, având avantajul unui mediu plăcut și fiind un bun catalizator al proceselor afective. Prin astfel de activități se acoperă nevoia de diversificare a învățării cu impact asupra motivării elevilor, cu conotație practică și ca urmare aceștia se pot bucura de produsul muncii proprii. Valorificarea educației contabile prin implicarea în activități practice fortifică componenta variativă a învățământului. Indexul compozit integrează în lista de activități complementare mesele rotunde, concursurile profesionale, TVC-urile, conferințele științifice, întâlniri cu specialiștii, vizite de studiu, workshop-uri, cercuri și cluburi din domeniu, și acțiuni de voluntariat împletite cu activitatea de practică. Toate acestea angrenează elevii în activități practice, ce răspund intereselor și opțiunilor acestora, care le permite să reproducă situații decizionale reale specifice meseriei de contabil.

În scopul implicării elevilor și a cadrelor didactice în altfel de activități colective, concepute și organizate intereselor și preocupărilor diverse ale elevilor, orientate către stabilirea vocației acestora în diferite domenii, ne-am propus să determinăm activitățile care stimulează participarea lor la acțiuni variate în contexte nonformale.

În vederea stabilirii celor mai atractive și solicitante activități din partea elevilor, a fost elaborat un chestionar adresat viitorilor practicieni contabili. Pentru a stabili reprezentativitatea eșantionului, am adresat o serie de întrebări elevilor anul III și IV, specialitatea “Contabilitate” ce își desfășoară studiile în cadrul CNC al ASEM. Deoarece la acest nivel al cercetării nu urmărim extrapolări bazate pe răspunsurile date, am considerat că anonimitatea respondenților va asigura o credibilitate ridicată pentru răspunsurile primite.

La proiectarea chestionarului a stat formularea a 8 întrebări ce pliază pe respectarea relaționării a pregătirii profesionale în comunitate. Întrebările au fost elaborate în vederea identificării nevoilor elevilor atât în raport cu educația economică primită, cât și de experiența personală indusă de inițiativa proprie.

În scopul determinării importanței și calității activităților în vederea pregătirii practice a elevilor au fost adresate trei întrebări referitoare la necesitatea desfășurării unor astfel de acțiuni, trezirea interesului și a motivației de participare. Din analiza detaliată a răspunsurilor primite observăm că majoritatea elevilor au indicat că este oportun organizarea activităților complementare ce captează atenția elevilor, sporind gradul de implicare a lor (tabelul 1).

Tabelul 1.
Importanța desfășurării activităților practice în vederea promovării educației de calitate
(%)

Aspecte privind realizarea activităților practice	Abordare personală		
	Atractivitate sporită	Imparțial/ă	Interes scăzut
Pertinența activităților practice	87	10	3
Atractivitatea acțiunilor nonformale	83	12	5
Motivarea pentru participare	60	27	13

Pentru a răspunde celei de-a doua întrebări a cercetării: Ce posibilități vă oferă “programul de educație pentru viitor” răspunsurile elevilor au fost orientate spre dezvoltarea competențelor specifice contabile prin valorificarea experienței proprii.

Cea de-a treia întrebare a cercetării: *Care activități practice facilitează la inserția ulterioară în comunitate?* vizează conturarea unor posibile activități viitoare prin integrarea cu ușurință în societate. Răspunsurile primite arată că elevii sunt mai mult atrași de acele activități care se realizează în parteneriat cu entități, când dezbaterile sunt focusate pe situațiile-problemă reale. Astfel, peste 90% dintre respondenți consideră că formarea unei culturi contabile se va realiza numai cu implicarea sectorului real al economiei, privit ca un actor important al demersului educațional.

Răspunsurile la întrebarea de control privind *Participarea comunității în sprijinul educației contabile de calitate prin implicarea elevilor în activități practice*, arată deschiderea și disponibilitatea subiecților educaționali pentru realizarea celor mai eficiente și variate acțiuni (tabelul 2).

Tabelul 2.

Disponibilitatea comunității pentru implicarea în activități practice întru sprijinirea educației contabile de calitate

(%)

Aspecte privind realizarea activităților practice	Avantaj în carieră	Utilitatea activităților	Învățământ dual
Dezvoltarea durabilă a programelor de studii	65	22	13
Responsabilizarea socială a mediului economic	35	8	57
Accesibilitate la informațiile companiilor	15	74	11

Concluzii

Obiectivul dominant al cercetării realizate vizează determinarea gradului de implicare a comunității întru susținerea noilor generații cu scopul obținerii paletii de competențe necesare viitorilor specialiști care se vor integra și afirma pe plan social și profesional. Educația financiară rămâne vectorul și catalizatorul pozitiv al eforturilor pe care le depun actorii comunității asupra incluziunii active.

Rezultatele obținute în urma chestionarului au trasat direcțiile de țintire și segmentare a intereselor educabililor, astfel s-a conturat matricea de activități prioritare acestora. Corelația pozitivă a membrilor comunității prin integrarea elevilor în activități practice, în special, în contabilitate, bazată pe acțiune va răspunde întru susținerea unei experiențe vocaționale și de raționament profesional.

În contextul unor schimbări de perspectivă, un sistem educațional relevant și coerent va monitoriza, analiza și prognoza acele activități de orientare practică care vor fi măsurabile și vor estima progresele personale, astfel încât să capete caracterul imperios al învățării pe parcursul întregii vieți.

Pentru o societate prosperă, bazată pe o economie solidă, școala trebuie să formeze buni cunoscători ai lucrului practic, într-o diversitate de domenii. Întrucât succesul într-o meserie este determinat de axarea pe instruirea practică dar și de calitatea partenerilor comunității, o atare abordare va responsabiliza și va da un plusvaloare fiecărui membru.

Indiferent de pârgghiile folosite pentru atragerea comunității în implicarea elevilor în activități practice, obstacole și temerile apărute în parteneriate, accentul trebuie direcționat către valorificarea factorului uman și crearea unei platforme în cadrul căreia toți actorii stabilesc un scop comun, tind spre atingerea obiectivului cheie și își asumă propriile responsabilități.

Bibliografie:

1. Midari, V. 2015. Învățământul profesional tehnic din Republica Moldova bazat pe instituționalizarea mecanismelor de interacțiune dintre sistemul educațional și economic Revista / Journal „ECONOMICA” nr. 3 (93) 2015 <http://oaji.net/articles/2015/1425-1447830491.pdf>
2. Lungu, C., Caraiani, C., Dascălu, C., 2013. Educația pentru sustenabilitate – premisă a competitivității economice postcriză cu inferențe posibile pentru România, Economie teoretică și aplicată Volumul XX (2013), No. 5(582), pp. 49-68 http://store.ectap.ro/articole/860_ro.pdf
3. Codul educației al Republicii Moldova din 17.07.2014, disponibil pe <http://lex.justice.md/md/355156/>
4. Strategiei Sectoriale de Dezvoltare pentru anii 2014-2020 „Educația-2020” http://particip.gov.md/public/documente/137/ro_1112_Educatia-2020.pdf

5. Gremalschi, Anatol. 2017. Creșterea rolului părinților și comunităților în guvernarea educației: Studii de politici educaționale / Inst. de Politici Publice; resp. ed.: – Chișinău: S. n., (Tipogr. "Lexon-Prim"). – 92 p., p.43.
6. Gremalschi, A. 2016. Extinderea accesului la o educație de calitate: obiective ambițioase, dar greu de atins: Studiu de politici educaționale / Inst. de Politici Publice, – Chișinău: S. n., (Tipogr. «Lexon-Prim»). – 60 p., p.19
7. Cara, A. 2017. Asigurarea unei educații de calitate pentru toți copiii, disponibil pe <http://ipp.md/wp-content/uploads/2017/09/Sinteza-Cara-Angela.pdf>
8. Poștan, L. <http://www.anacip.md/index.php/ro/comunicare/noutati/101-noutati/295-calitatea-educatiei-in-republica-moldova-din-perspectiva-indexului-european-pentru-invatare-permanenta-elli>